KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER
ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 7/2025
Klager: Kartverket, jf. § 12 første ledd

Navn: *Cort Adelers plass* eller *Harriet Backers plass*
Navnetype: Plass

Det påklagede vedtaket gjort av: Bydel Frogner i Oslo kommune

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad
Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Anders Øyvind Netland, John-Harald Skum

Kort saksfremstilling
Bydel Frogner gjorde i 2022 vedtak om å gi Cort Adelers plass navnet *Harriet Backers plass*. Kartverket kontaktet deretter Plan- og bygningsetaten for å gjøre oppmerksom på at saken ikke hadde vært til tilråding hos Språkrådet, samt at navnet *Cort Adelers plass* var belagt i eldre kilder. Bydelen sendte deretter saken til Språkrådet, som tilrådde å beholde navnet *Cort Adelers plass*. Kartverket sendte deretter klage på bydelens vedtak om *Harriet Backers plass*. Kartverket viser i klagebrevet til at navnet *Cort Adelers plass* er godt kjent og innarbeidet, og at Språkrådet tilrår å beholde dette navnet. Bydelen behandlet saken på nytt, med ny tilråding fra Språkrådet. I den nye tilrådingen skrev Språkrådet at «den uvanlige tilblivelsen for Cort Adelers plass […] taler for å holde på dette navnet», men tilrådde at navnevalget *Harriet Backers plass* ikke overprøves. Bydelen stod deretter ved sitt vedtak om *Harriet Backers plass*, og har sendt saken til klagenemnda. Bydelen skriver blant annet at Harriet Backer hadde lokal tilknytning, og påpeker at det ikke finnes noen plass, gate eller vei oppkalt etter henne i Oslo. De viser

også til at bydelsutvalget hadde lagt som føring at plassen skulle ha navn etter en kvinne, og at Cort Adelers ettermæle er ivaretatt i navnet *Cort Adelers gate*.

Nemndas vurderinger

I denne saken er det spørsmål om navnet *Cort Adelers plass* er gammelt nok til å regnes som nedarvet, slik at det har vern etter § 3 andre ledd. Det eldste skriftlige belegget som nevnes i saksdokumentene er fra 1904, og navnet må dermed ha vært i muntlig bruk før det. Nemnda mente derfor at navnet må regnes som nedarvet, jf. at nemnda i 2024 behandlet en sak om et bruksnavn fra 1928 som også ble vurdert å være et nedarvet navn. Nemnda pekte på at navnet *Cort Adelers plass* ikke har blitt gitt ved offentlig navngiving, men ser ut til å ha vokst frem muntlig, og lovens intensjon er nettopp å verne slike navn.

Utgangspunktet er dermed at det må foreligge særlige grunner for å fastsette et annet navn enn *Cort Adelers plass*. Nemnda har forståelse for bydelens argumenter om at Cort Adelers navn allerede er ivaretatt i navnet på gaten, og at det er gode grunner for å oppkalle Harriet Backer i et offisielt navn. Nemnda mener likevel at prinsippet om å ta vare på nedarvede navn må ligge til grunn, og at en sak som denne vil kunne skape presedens. Offentlig navnsetting er politikk og ideologi, og selv om det kan være gode grunner for å synliggjøre flere kvinner gjennom offentlig navnsetting, kan det på et senere tidspunkt komme andre ideologier som ønsker å skifte ut offentlige navn av helt andre (og mindre sympatiske) grunner. Det er derfor viktig å holde på det prinsipielle ved vern av nedarvede navn, og nemnda følger hovedregelen om at nedarvede navn er vernet i dette tilfellet.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Cort Adelers plass blir stående som navn på plassen.

Oslo, 25. november 2025

Sigrid Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER
ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 8/2025
Klager: Kartverket, jf. § 12

Navn: *Skeianegata* og *Skeianeskogen* eller *Skeiagata* og *Skeiaskogen*
Navnetype: Adressenavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Sandnes kommune, jf. § 7 første ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad
Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Anders Øyvind Netland, John-Harald Skum

Kort saksfremstilling
Sandnes kommune gjorde 29.10.2024 vedtak om adressenavnene *Skeianeskogen* og *Skeianegata*. Vedtaket var i strid med Språkrådets tilråding om *Skeiaskogen* og *Skeiagata*. Kartverket klaget på vedtaket 20.11.2024 og viste til at det er gjort vedtak om primærnavnet *Skeiaskogen* (jf. § 4 tredje ledd i stedsnavnloven), og at kommunen tidligere har fastsatt skrivemåten *Skeiaparken*. Kartverket skriver at kommunens vedtak er i strid med hovedregelen i punkt 6 andre avsnitt i de utfyllende reglene om skrivemåten av norske stedsnavn. Kommunen sendte saken på ny høringsrunde, der Språkrådet på nytt tilrådde *Skeiaskogen* og *Skeiagata*. Kommunen stod ved sitt vedtak om *Skeianegata* og *Skeianeskogen*, og saken er sendt til klagenemnda. Kommunen skriver «Vedtaket er fattet etter en helhetlig vurdering. Området er kjent som Skeiane, skolen heter Skeiane og togstasjon heter Skeiane. Det er ikke naturlig å benytte Skeia».

Nemndas vurderinger

I tradisjonell navnelaging faller altså bestemt endelse bort i sammensetning (*Åsen* > *Åslia*), men i nyere tid er det en tendens at navnene beholder den bestemte endelsen i nye sammensetninger, som for eksempel adressenavn (*Åsen* > *Åsenveien*). Da oppfatter man navnet som en enhet mer enn et ord i bestemt form. I denne saken ble dette nevnt som argument for *Skeianeskogen* og *Skeianegata*. Men *Skeiaskogen* var allerede vedtatt som naturnavn, og kommunen har for få år siden vedtatt *Skeiaparken* med samme sammensettingsmåte. Dette tilsier at den tradisjonelle formen bør velges, der bestemt endelse faller bort i sammensetningen.

I enkelte tilfeller vil bare sammensetning med bestemt form få tydelig fram hvilket navn / sted navnet er avledet av. Tradisjonell sammensetning skal ikke gi det problemet i dette tilfellet, siden *Skeia-* er så lite frekvent i språket.

Nemnda vedtok enstemmig *Skeiaskogen* og *Skeiagata*, med tidligere vedtak om sammensetningsformen *Skeia-* som hovedargument.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte for adressenavnene fastsettes: **Skeiaskogen** og **Skeiagata**

Oslo, 25. november 2025

Sigrid Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER
ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 9/2025
Klager: Grunneiere, jf. § 12 første ledd

Navn: *Krågebua/Krageboen* og avledede navn
Navnetype: Gårds- og bruksnavn og naturnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Sigrid Stokstad
Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Anders Øyvind Netland, John-Harald Skum

Kort saksfremstilling
Kartverket gjorde 21. august 2025 vedtak om skrivemåten *Krågebua* for gnr. 108 i Kristiansand kommune. Vedtaket gjaldt også likelydende bruksnavn og avledede naturnavn, og var i samsvar med lokale ønsker og Språkrådets tilråding. Vedtaket ble deretter påklaget av tre eiere med ønske om skrivemåten *Krageboen* og *Kragebu-/Krage-* i sammensetninger. Klagerne viser blant annet til skrivemåten av etternavnet og skrivemåten i 1838-matrikkelen. De mener at skrivemåten *Krågebua* er misvisende med tanke på navnets betydning, og viser til at eiers ønske skal vektlegges når saken gjelder bruksnavn. Kartverket sendte ut oppstartsbrev i klagesaken 2. januar 2025. Kommunen gjennomførte høringsrunde, og fikk inn fem uttalelser som alle gikk inn for skrivemåten *Krageboen*. Språkrådet sendte ny tilråding til Kartverket 8. mai 2025, der de stod ved sin tidligere tilråding. Kartverket opprettholdt sitt vedtak, og har sendt saken til klagenemnda. Kartverkets opprinnelige vedtak ble gjort i samsvar med § 4 første ledd (nedarvet lokal uttale) og punkt 3.4 i de utfyllende reglene (bruk av g for k), lokale

ønsker og Språkrådets tilråding. Etter den nye høringsrunden var Kartverkets vurdering at det ikke hadde kommet inn opplysninger eller dokumentasjon som gav grunnlag for å avvike fra hovedregelen i § 4 første ledd.

Nemndas vurderinger

I denne saken er det klart at den nedarvede, lokale uttalen «Krågebua» fortsatt er i levende bruk, og etter hovedregelen i § 4 er det dermed denne uttalen som skal ligge til grunn for skrivemåten. Spørsmålet blir dermed om det finnes unntaksgrunner for å vedta skrivemåten *Krageboen*, slik klagerne ønsker.

Nemnda mente at siden navnet har uklar etymologi, er det uttalen som må bli avgjørende. Det er ingen entydig skrifttradisjon for *Krageboen*, og skrivemåten *Krage-* vil være misvisende (jf. ordet *krage* 'kant rundt halsåpning på klesplagg'). Det er heller ikke enighet lokalt om skrivemåten *Krageboen* – selv om klagerne og de som har uttalt seg i den nye høringsrunden ønsker denne skrivemåten, ønsker både historielaget, byselskapet og kommunen skrivemåten *Krågebua*.

Etter en samlet vurdering mente nemnda at det i denne saken ikke er grunnlag for å fravike hovedregelen i stedsnavnloven. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten *Krågebua*. Når det gjelder bygdenavnet *Kråkebumoen/Krågebumonen*, som også står på listen i sakspapirene, kan ikke nemnda se at kommunen har gjort vedtak om dette (navnet ligger ikke inne i SSR). Nemnda gjør derfor ikke noe vedtak om dette navnet i sin helhet, men første del må skrives *Krågebu-* i samsvar med det vedtatte gårdsnavnet.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes **Krågebua** (gårdsnavn og likelydende bruksnavn), **Krågebuveden, Krågebustøa, Krågeheia, Krågemyr** og **Krågefjell**.

Oslo, 25. november 2025

Sigrid Stokstad
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 45 73 70 45
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER
ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 10/2025
Klagar: Eigarar, jf. § 12 første ledd

Namn: *Fosheim/Fossheim* og avleidde namn
Namnetype: Gards- og bruksnamn og namn på seter, bekk, bru, adressenamn og grunnkrins

Det påklaga vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leiar i klagenemnda: Sigrid Stokstad
Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Eldar Heide, Anders Øyvind Netland, John-Harald Skum

Kort saksframstilling
Kartverket gjorde 08.11.2023 vedtak om skrivemåten *Fossheim* for gnr. 70 i Vestre Slidre kommune. Vedtaket galdt også avleidde namn. Kartverkets vedtak blei gjort med bakgrunn i uttalen av namnet og gjeldande rettskriving. Vedtaket blei påklaga av to eigarar og to andre personar med ønske om skrivemåten *Fosheim*. Klagarane viser til at *Fosheim* er innarbeidd skrivemåte, og at det er eit sterkt lokalt ønske om denne skrivemåten. Kartverket sendte ut oppstartsbrev i klagesaka 30.01.2024. Kommunen gjennomførte ny høyringsrunde, men fekk ikkje inn innspel. Språkrådet stod ved si tidlegare tilråding om skrivemåten *Fossheim*, og Kartverket opprettheldt sitt vedtak. Saka er difor sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderingar

Ut frå uttalen, opphavet til namnet og gjeldande rettskriving må skrivemåten blir *Foss-*. Spørsmålet blir difor om det i denne saka er grunnlag for å gjere unntak frå rettskrivinga og vedta skrivemåten *Fos-* i samsvar med ønsket frå klagarane. Det er ingen eintydig skrifttradisjon for skrivemåten *Fos-*, jf. skrivemåtane som er lista opp i brevet frå Kartverket. Skrivemåten *Fos-* vil skygge for opphavet til namnet, og slik bryte med formålsparagrafen i stadnamnlova. I tillegg kan skrivemåten *Fos-* gi uttale med lang vokal og *o* som i *ros* og *los* og dermed endre uttalen. Det blir dermed det lokale ønsket som eventuelt kan vere eit argument for skrivemåten *Fos-*.

Nemnda var delt i sin konklusjon i denne saka. Eit mindretal av nemnda, Anders Øyvind Netland og John-Harald Skum, meinte at det sterke, lokale ønsket må bli avgjerande, og dei gjekk inn for skrivemåten *Fosheim*. Eit fleirtal av nemnda, Sigrid Stokstad, Kristin Bakken og Eldar Heide, meinte at sidan både rettskriving, opphav, uttale og skrifttradisjon tilseier skrivemåten *Fossheim*, gir ikkje det lokale ønsket unntaksgrunnlag.

Nemnda gjorde, i samsvar med fleirtalet, slikt

VEDTAK:

Som skrivemåte blir fastsett: **Fossheim**. Vedtaket gjeld gards- og bruksnamnet og forledd i avleidde namn.

Oslo, 25. november 2025

Sigrid Stokstad
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær